

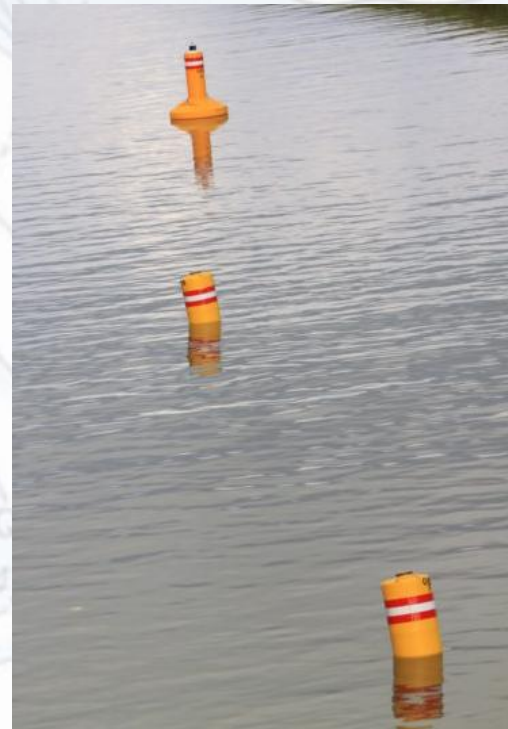
# Cursus Klein Vaarbewijs 1

## Les 4: Voorrangsregels, Verkeerstekens

Boek: H2 & H7, pag. 55-83 & 161-166

# Vorige keer

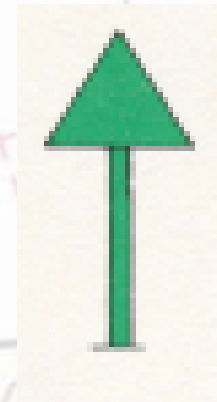
- Betonning
  - Signi, lateraal
  - Kardinaal
- Speciale markeringen
- Brughoogten
- Waterdiepte
- Motoren



# Vorige keer - oefenvragen

1. Op de linkeroever van een rivier worden kribbakens aangetroffen. Deze hebben als topteken een:

Antwoord: Kegel met punt naar boven (spits, dus groen). De betonningsrichting is vanuit de bron. Dus staat er op de rechteroever rood (stomp) en op de linkeroever groen.



# Vorige keer - oefenvragen

## 2. Wat is een sparboei?

Antwoord: Een cilindervormige boei die, meestal in de winter, bij gevaar voor ijsgang wordt gelegd. Ook mogelijk op plaatsen met sterke stroming.



# Vorige keer - oefenvragen

3. Stroomafwaarts varend in het SIGNI-systeem nadert u een scheidingston die aangeeft dat het hoofdvaarwater rechts is (ton aan bakboord houden). Deze ton ziet er als volgt uit:

Antwoord: Bolvormig, groen boven rood, met als topteken een groene kegel.



# Vorige keer - oefenvragen

4. U ziet in het SIGNI-systeem een verticaal rood/witte markering. Deze wordt gebruikt om:

Antwoord: Een positie aan te geven waar rondom veilig gevaren kan worden.  
Veiligvaarwaterboei, middenwaterboei, uiterton, aanvaringston



# Vorige keer - oefenvragen

5. Een isofase-licht (Iso) is een licht dat:

Antwoord: Even lang aan als uit is (“het schijnsel even lang is als de verduistering”).



# Vorige keer - oefenvragen

6. U loopt 's nachts een haven aan. Terwijl u naar binnen vaart ziet u aan uw bakboordzijde het volgende licht:

Antwoord: Een rood vast (of flikker-) licht.



# Vorige keer - oefenvragen

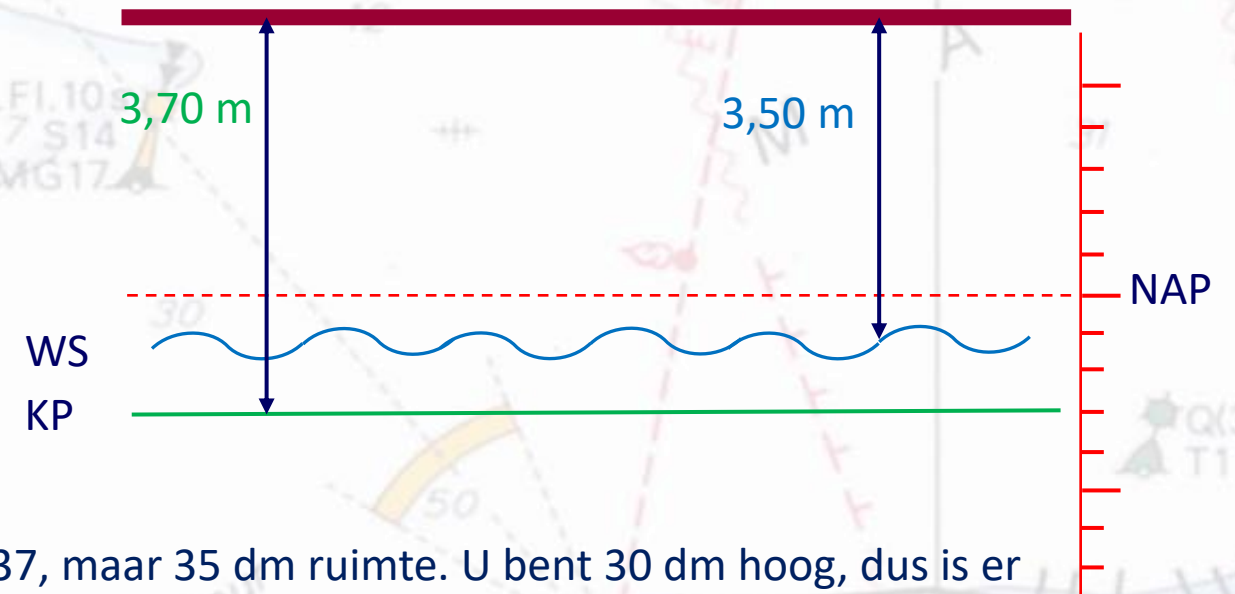
7. Een schitterlicht (FI) is een licht:

Antwoord: Waarvan het schijnsel korter is dan de verduistering.



# Vorige keer - oefenvragen

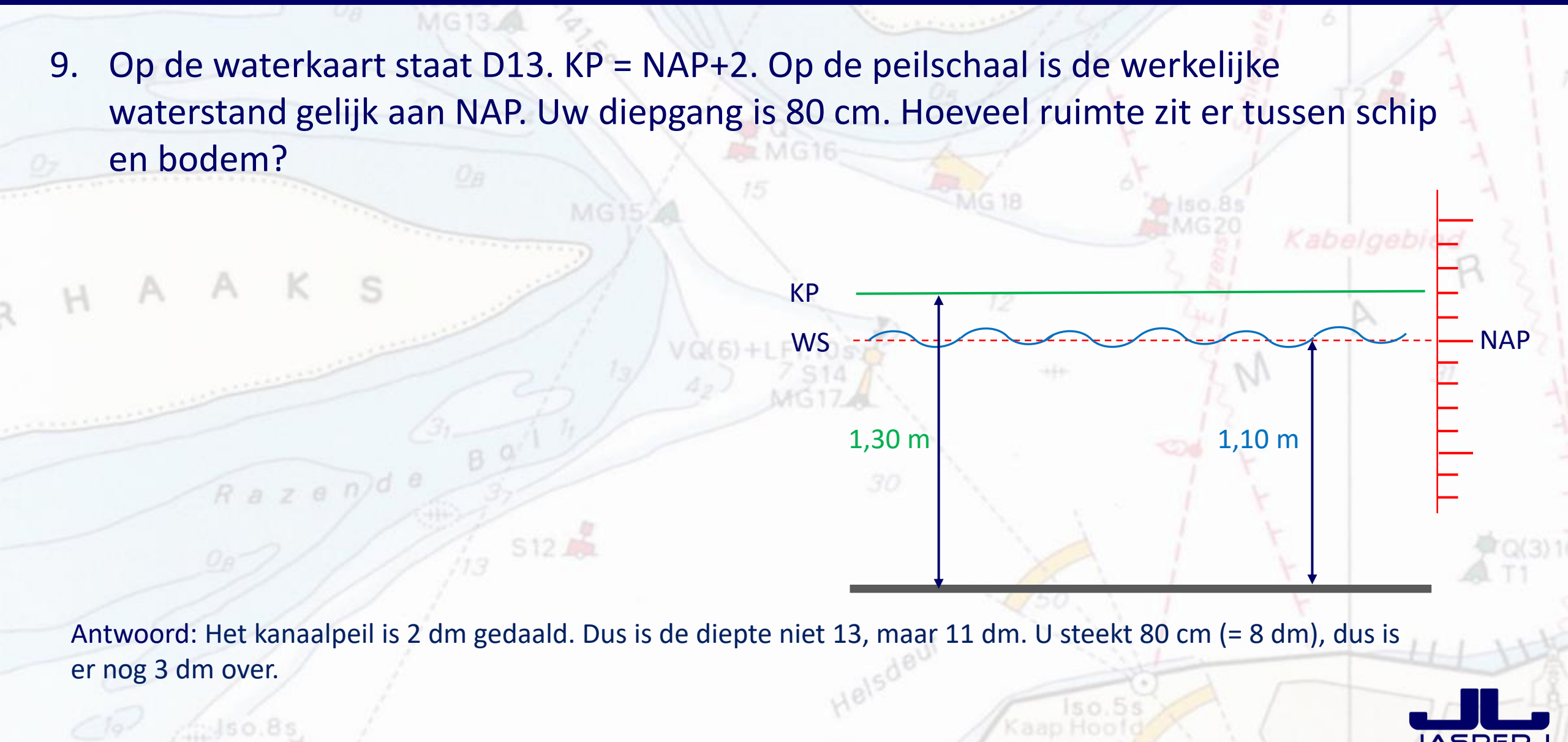
8. U vaart op een kanaal en ziet dat u een brug nadert. Op de waterkaart staat H37; brughoogten in decimeters boven kanaalpeil. KP = NAP-3 en de hoogte van uw schip is 30 dm. Op de peilschaal van de brug leest u dat de werkelijke waterstand NAP-1 is. Hoeveel decimeter speling heeft u onder de brug?



Antwoord: Het kanaalpeil is 2 dm gestegen. Dus is er geen 37, maar 35 dm ruimte. U bent 30 dm hoog, dus is er nog 5 dm over.

# Vorige keer - oefenvragen

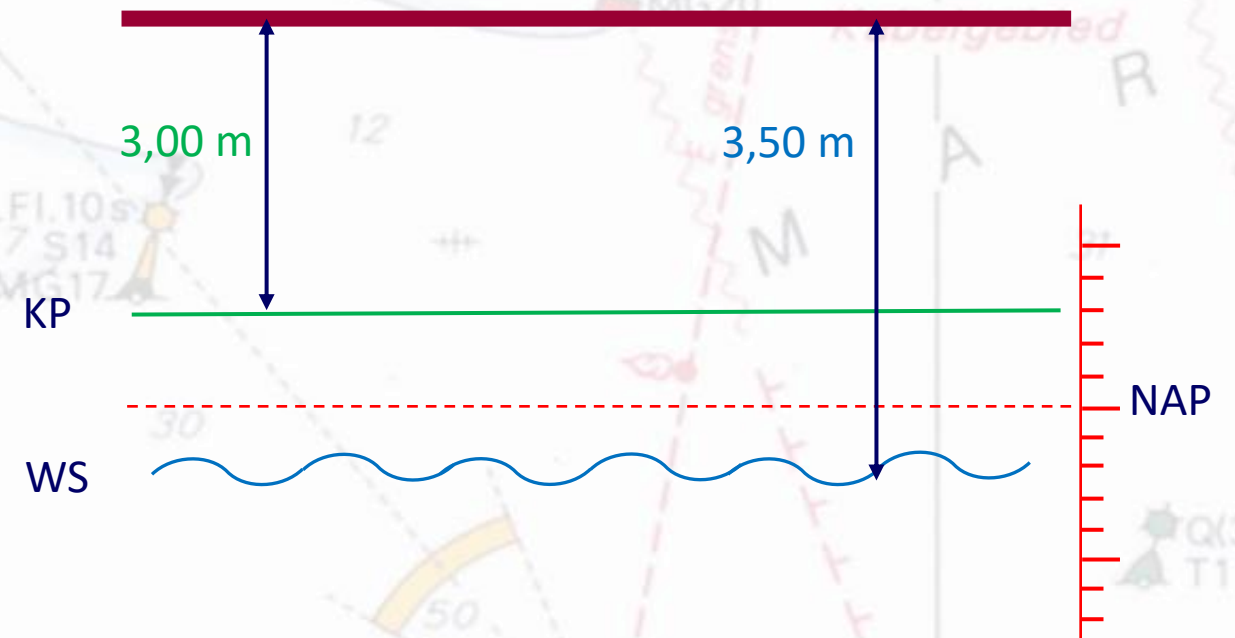
9. Op de waterkaart staat D13. KP = NAP+2. Op de peilschaal is de werkelijke waterstand gelijk aan NAP. Uw diepgang is 80 cm. Hoeveel ruimte zit er tussen schip en bodem?



Antwoord: Het kanaalpeil is 2 dm gedaald. Dus is de diepte niet 13, maar 11 dm. U steekt 80 cm (= 8 dm), dus is er nog 3 dm over.

# Vorige keer - oefenvragen

10. Uw schip steekt 2,80 m boven water uit en u nadert een brug. Op de kaart staat H30 en KP = NAP+3. Op de peilschaal zit u dat de werkelijke waterstand NAP -2 is. Hoeveel speling heeft u bij de doorvaart?



Antwoord: Het kanaalpeil is 5 dm gedaald. Dus is de hoogte niet 30, maar 35 dm. U bent 2,8 m (= 28 dm), dus is er nog 7 dm over.

# Vorige keer - oefenvragen

11. Wat gebeurt er als het luchtfilter verstopt raakt en de luchtstroom naar de motor dus geblokkeerd wordt?

Antwoord: Dan stopt de motor



# Vorige keer - oefenvragen

12. Waarom moet je voor het varen de wierpot controleren en zo nodig leeg maken?

Antwoord: Om te zorgen dat er koelwater naar de motor kan



# Vorige keer - oefenvragen

13. Je bevindt je op een motorboot met ingebouwde benzinemotor. Wat is de belangrijkste handeling voordat je de motor start?

Antwoord: Motorruimte ventileren

# Voorrangsregels



# Voorrangsregels - algemeen

## Algemene voorrangsregels

### 1. Goed Zeemanschap

- als er niets over de situatie in de reglementen staat, moet je er alles aan doen om een aanvaring te voorkomen
- bij een dreigende aanvaring moet je afwijken van de regels om een aanvaring te voorkomen

### 2. Alleen passeren indien voldoende ruimte

### 3. Niet naast elkaar in nauw vaarwater

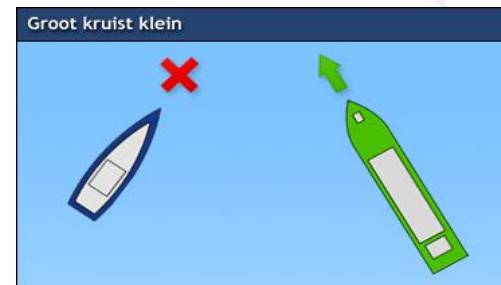
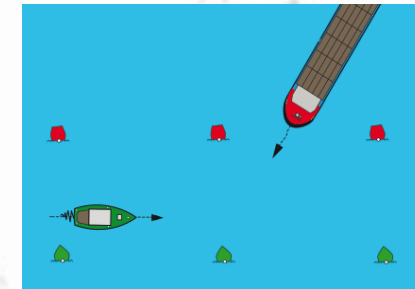
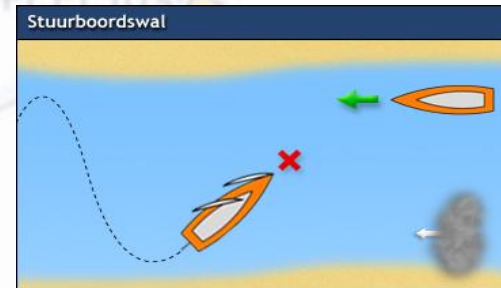
### 4. Koers en snelheid behouden



# Voorrangsregels - hoofdregels

## Hoofdregels

- Snelle schepen moeten voorrang verlenen aan alle andere schepen
- Oploper wijkt, opgelopen schip verleent medewerking
- Stuurboord wal heeft voorrang
- Klein wijkt voor groot



# Voorrangsregels - hoofdregels



# Voorrangsregels - hoofdregels



# Voorrangsregels - hoofdregels

Dode hoek

Deze mag maximaal 350 meter zijn. Met camera voorop zelfs 500m!

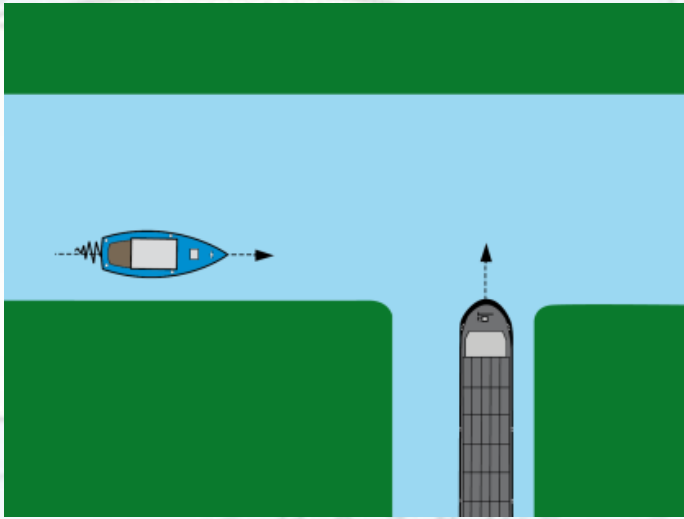


Als jij de schipper/stuurhut niet ziet, ziet hij/zij jou ook niet!

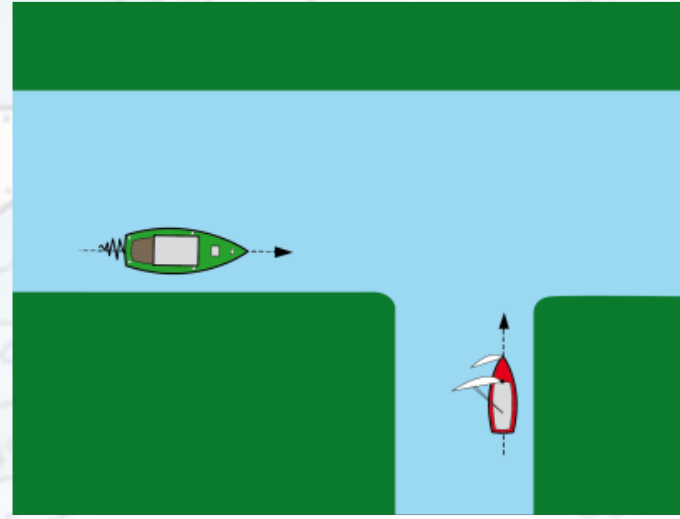
# Voorrangsregels - hoofdregels

## Hoofdregels

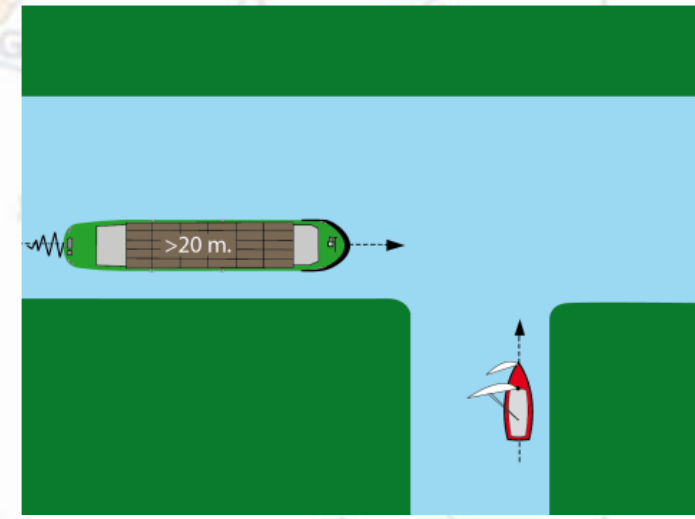
- Nevenvaarwater kan medewerking verlangen van hoofdvaarwater



Groot schip mag medewerking verlangen van ander schip



Klein schip mag medewerking verlangen van ander klein schip

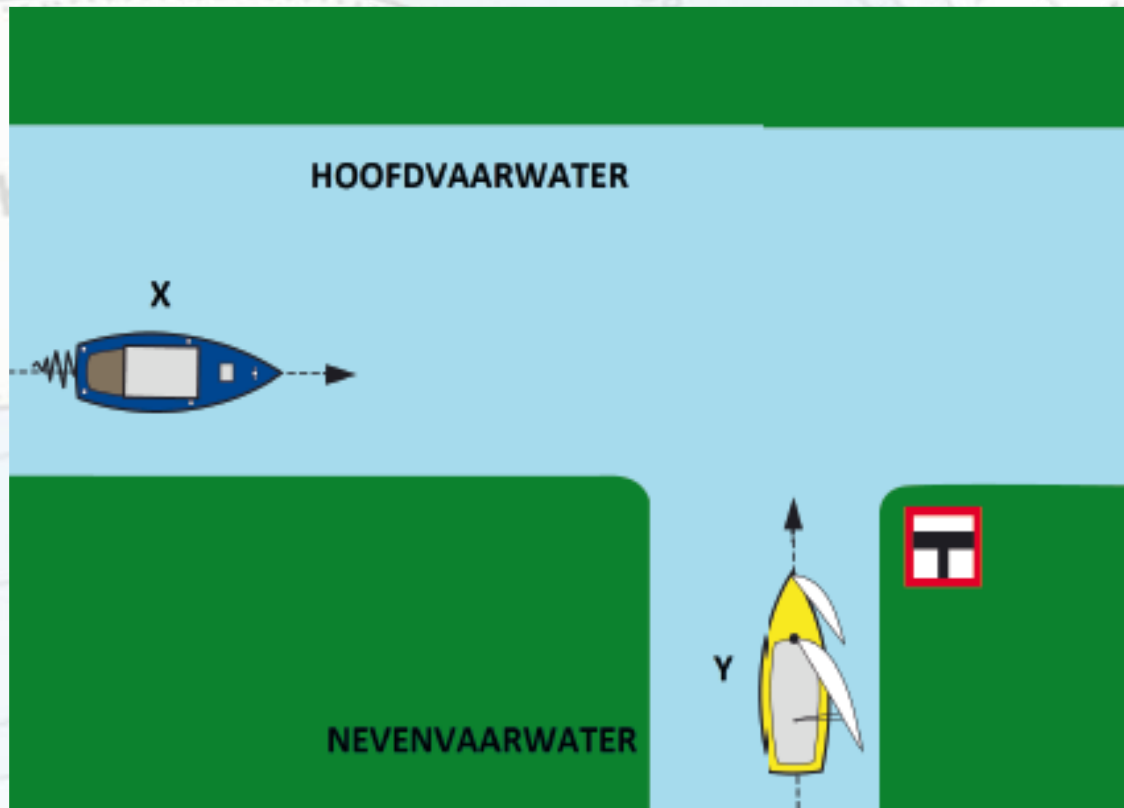


Klein schip moet voorrang verlenen aan groot schip

# Voorrangsregels - hoofdregels

## Hoofdregels

- Nevenvaarwater kan medewerking verlangen van hoofdvaarwater (Let op bord B9)



Nevenvaarwater verleent voorrang aan hoofdvaarwater als bord **b9** is geplaatst

# Voorrangsregels - hoofdregels

## Hoofdregels

- Nevenvaarwater kan medewerking verlangen van hoofdvaarwater
- Er is sprake van voorrang als:
  - het bord B9 is geplaatst (6.16 lid 8)
  - klein wijkt voor groot (6.16 lid 3)
  - SB-wal met betonning (6.16 lid 5)



Er is sprake van medewerking: in alle andere gevallen (koers- en snelheidswijziging niet plotseling en niet in sterke mate)

# Voorrangsregels - hoofdregels

## Hoofdregels

- ***Uitzondering RPR:***

Een klein schip moet altijd voorrang verlenen aan een groot schip, zelfs als het stuurboordswal houdt. Ook aan een snel schip. Ook als het grote schip uit een nevenvaarwater met bord B9 komt!

RIJNVAART  
POLITIEREGLEMENT

**RPR**



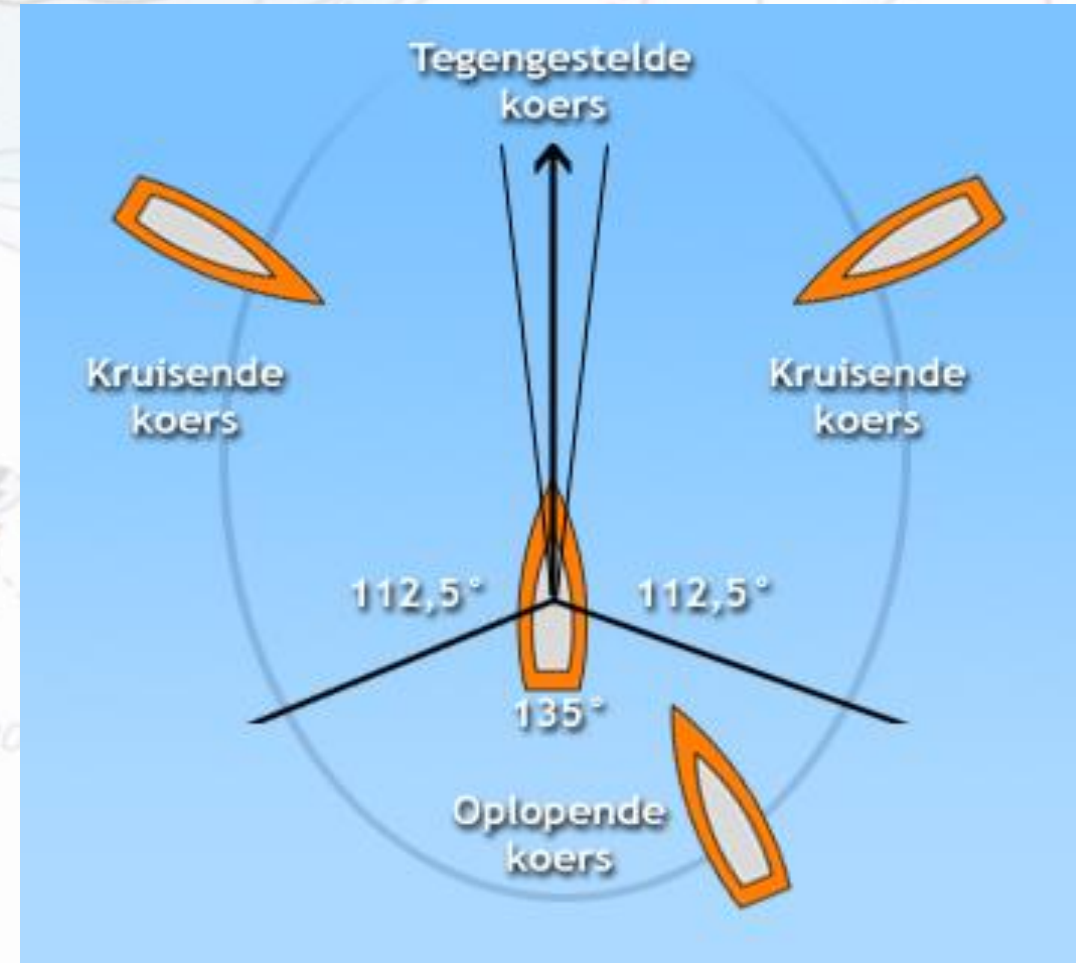
**Yacht dismasted by  
supertanker at  
AAM Cowes Week  
6th August 2011**

# Voorrangsregels - koersen

## Koersen

- Kruisend
- Oplopend
- Tegengesteld

Zie je de overeenkomst met de verlichting?

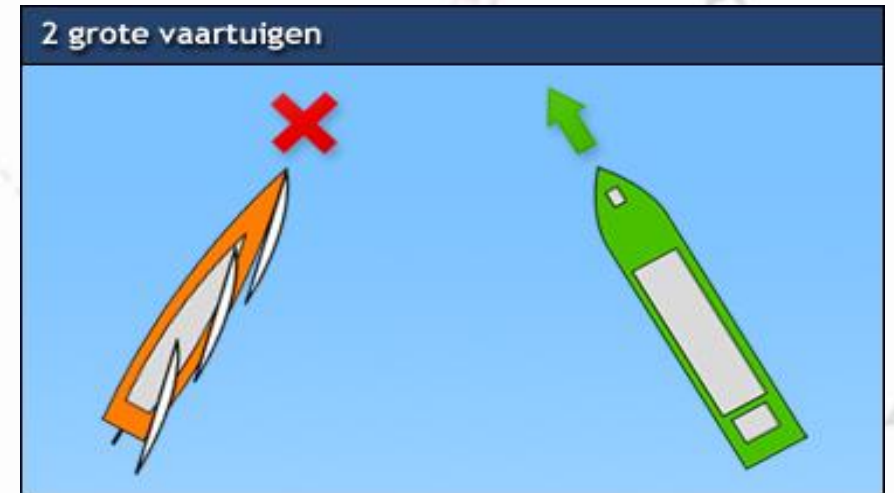
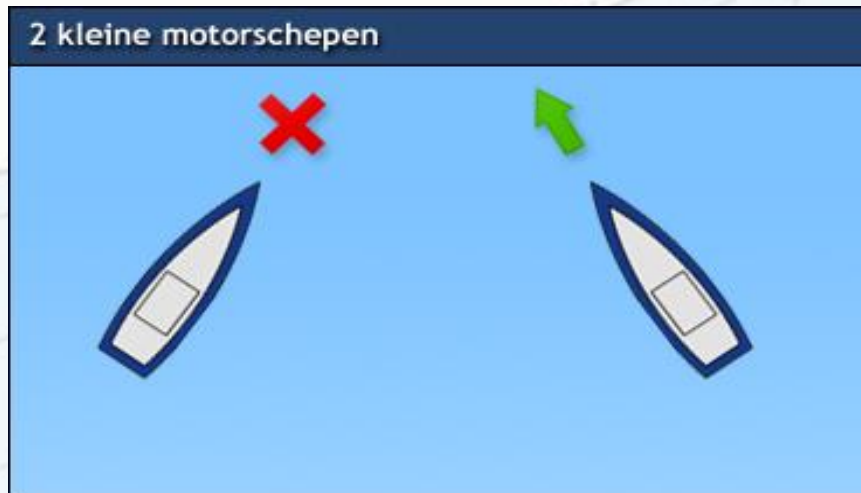


Let op: BPR spreekt van 'voorrang verlenen' en niet over 'recht op voorrang'.

# Voorrangsregels - kruisend

## Kleine schepen onderling

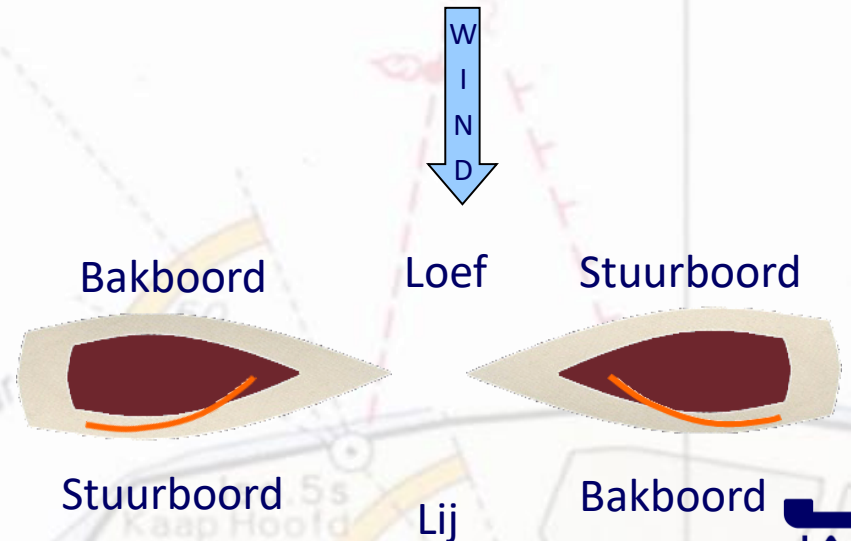
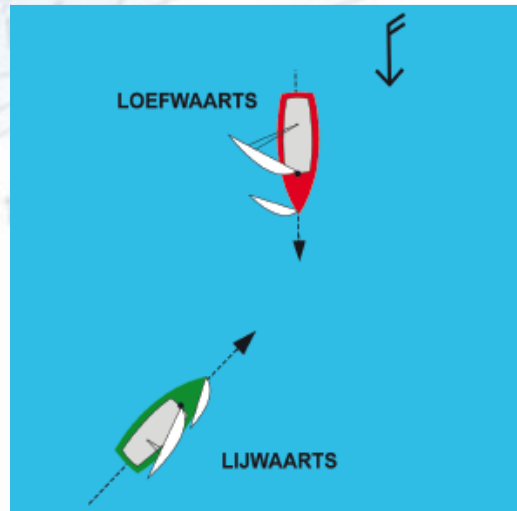
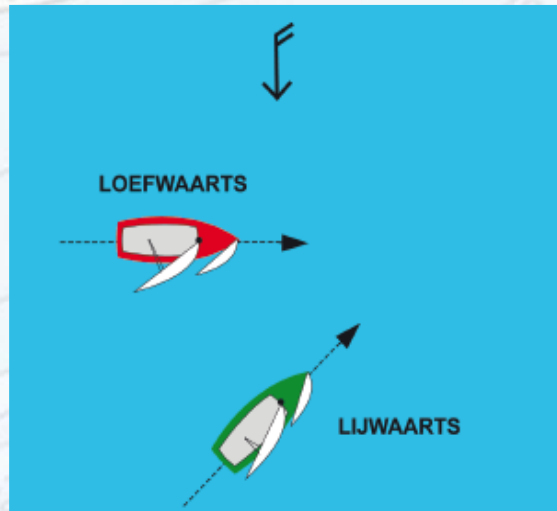
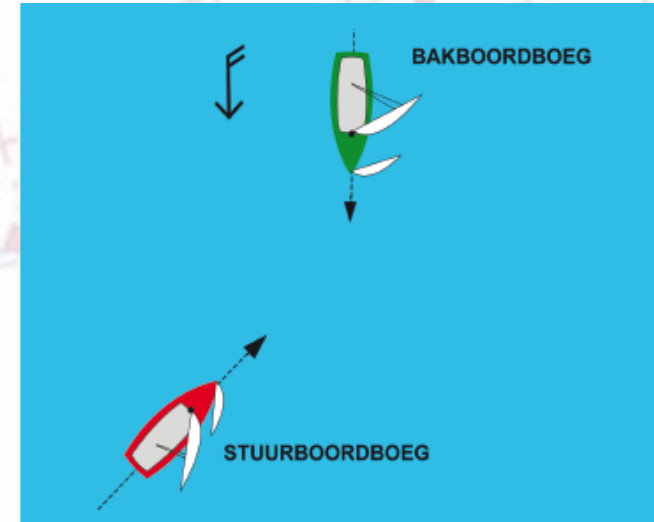
- Spier/motorschepen onderling (ook groot): rechts gaat voor  
(bij groot zeilschip vs groot motorschip geldt dat beide schepen groot zijn, dus SB gaat voor)



# Voorrangsregels - kruisend

## Kleine zeilschepen onderling

- Zeil over stuurboord wijkt voor zeil over bakboord
- Indien twijfel over boeg, moet het lijwaartse schip voorrang verlenen
- Het loefwaartse schip wijkt voor het lijwaartse schip



# Voorrangsregels - kruisend



# Voorrangsregels - oplopend

- De oploper wijkt, de opgelopen geeft medewerking;  
Het wijken van de oploper gaat naar bakboord.

Medewerking verlenen geldt voor:

Groot → Groot

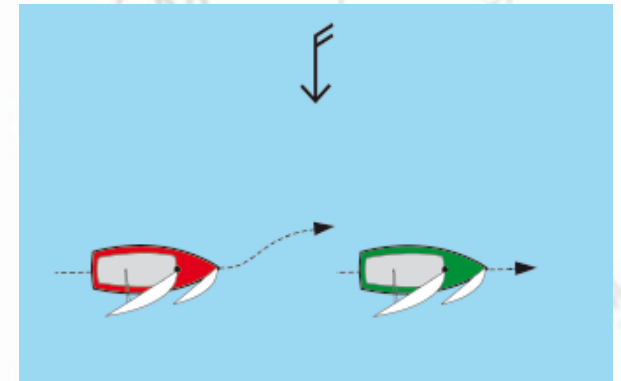
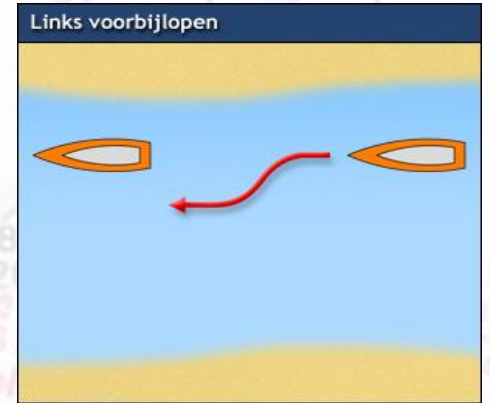
Groot → klein

klein → klein

*Dus niet voor klein → Groot*

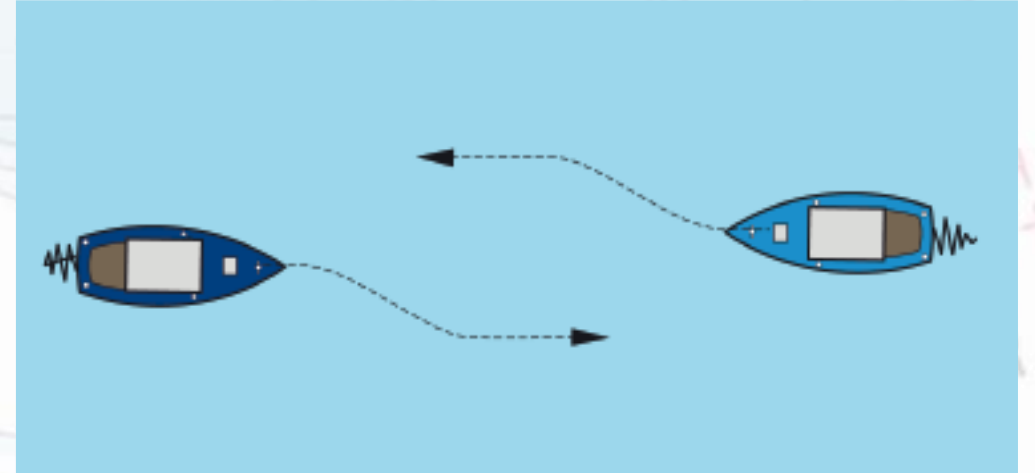
Voor een zeilboot geldt: wijken naar loef, zo mogelijk

- ***Uitzondering RPR:***  
Oplopen verplicht aan loef!



# Voorrangsregels - tegengesteld

- Indien boten gelijk (geen zeil):  
beide naar stuurboord
- Hoe zit dat bij zeilschepen (waarom)?



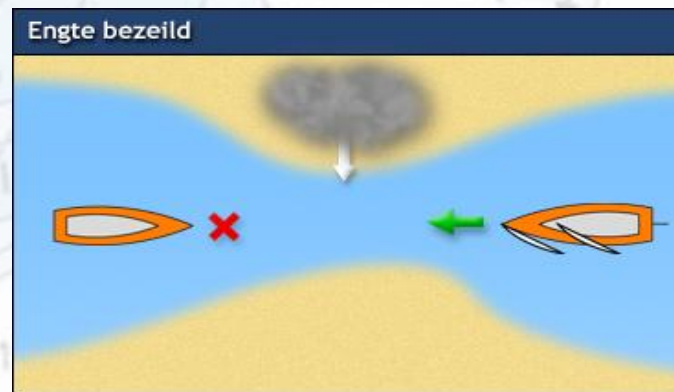
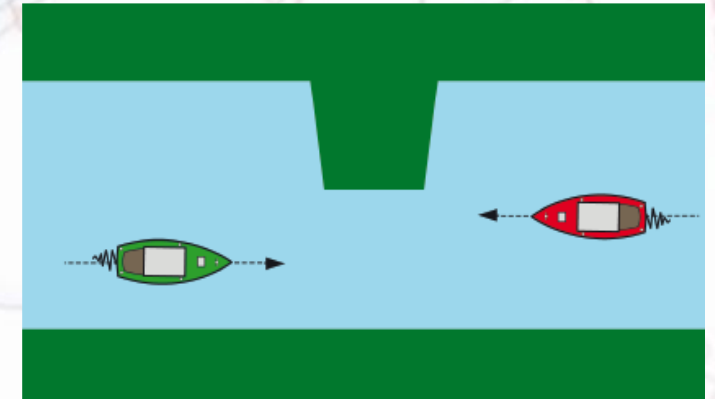
# Voorrangsregels - tegengesteld



# Voorrangsregels - tegengesteld

## Engte

- Boot met hindernis aan stuurboord moet wachten
- Opkruisend klein schip (niet bezeild) moet wachten



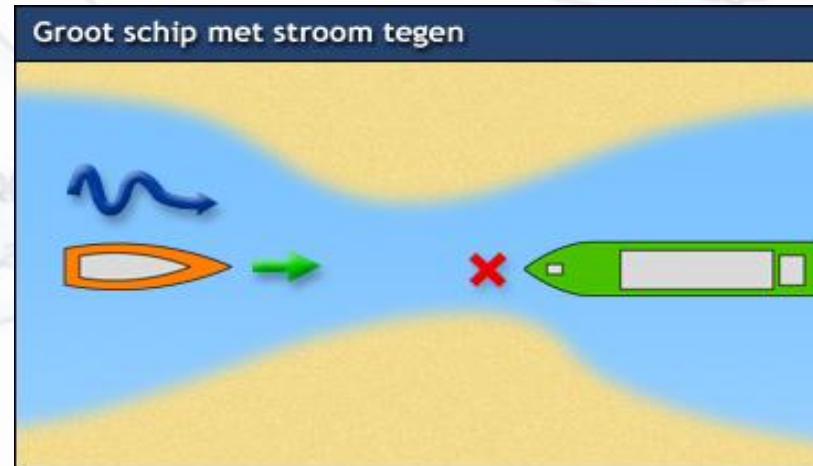
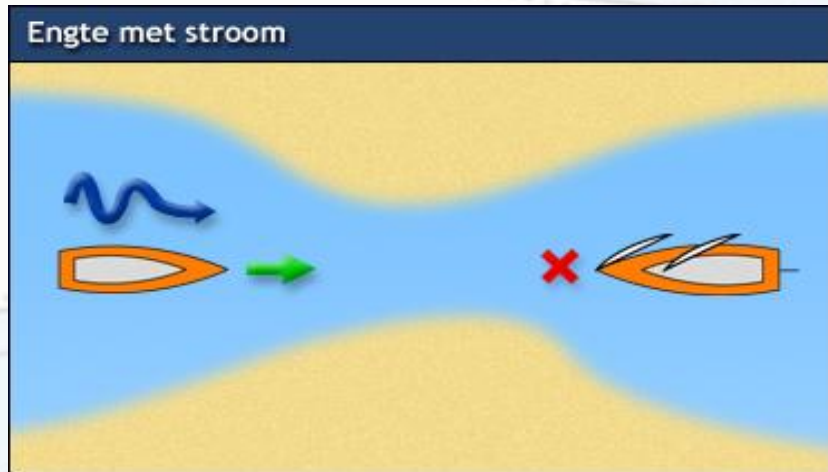
- Let op: Er kan een verplichting gelden tot het geven van een geluidsein. Zie bord B7



# Voorrangsregels - tegengesteld

Engte

- Met stroom: stroomafwaarts heeft voorrang



# Voorrangsregels - tegengesteld

Engte

- ***Uitzondering RPR:***

Ook bij een engte geldt dat een klein schip voorrang moet verlenen aan een groot schip; ongeacht stroming of zijde van beperking.

RIJNVAART  
POLITIEREGLEMENT

**RPR**

# Voorrangsregels



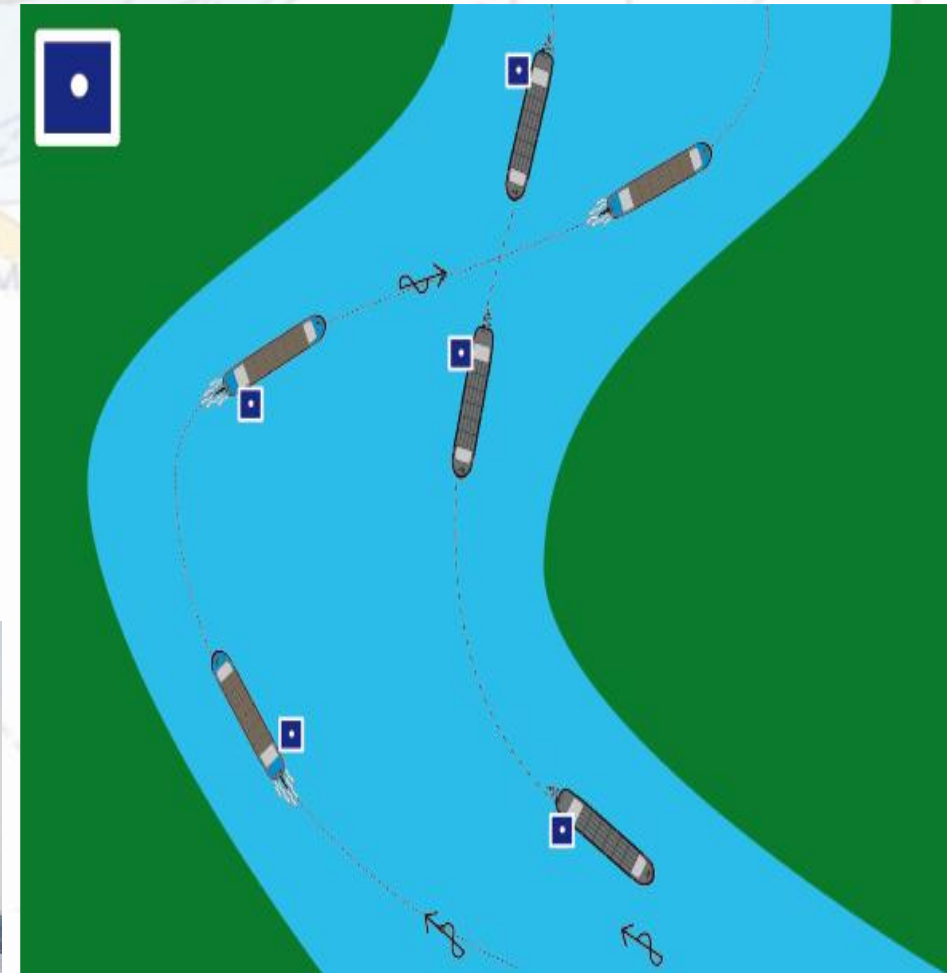
# Vorrangsregels - bijzondere situaties

- Afvaren en keren  
Altijd wachten tot dit kan zonder overige scheepvaart te hinderen.  
Hierbij mag:
  - een groot schip **medewerking** verlangen van een ander schip
  - een klein schip **medewerking** verlangen van een ander klein schip
  - moet een klein schip **voorrang** verlenen aan een groot schip



# Voorrangsregels - bijzondere situaties

- Stromende en bochtige rivieren: buitenbocht is dieper en binnenbocht minder stroom
- Indien gewenst kan er stuurboord op stuurboord worden gevaren.



# Voorrangsregels - bijzondere situaties

- Blauw bord tonen met witte rand en wit knipperlicht  
Het stroomafwaarts varende schip bevestigt medewerking door ook het blauwe bord te tonen
- Het stroom opvarende schip moet een geschikte weg vrijlaten
- Klein schip moet proberen zoveel mogelijk aan verzoek te voldoen, indien veilig mogelijk
- **RPR**: Om deze reden geen verplichting SB-wal in dit gebied



# Verkeerstekens



# Verkeerstekens

- Verbodstekens
- Gebodstekens
- Beperkingstekens
- Aanbevelingstekens
- Aanwijzingstekens
- Tekens aan bruggen

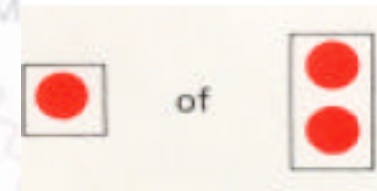
## Functie:

- Scheppen duidelijkheid
- Vertellen wat ter plekke moet, mag of juist niet moet of mag
- Verkeerstekens gaan boven de verkeersregels



# Verkeerstekens - verbodstekens

- Vertellen wat niet mag
- Vierkante of rechthoekige borden
- Wit met rode rand en rode diagonale streep
- Of rode lichten of vlaggen
  - 2 tekens boven elkaar geldt voor langere duur



# Verkeerstekens - verbodstekens

- Buiten gebruik gesteld gedeelte van vaarweg  
Geldt niet voor klein schip zonder motor.  
Let op: klein schip met motor uit en roeiend is ook niet toegestaan!
- Verboden op te lopen
- Verboden te ontmoeten of voorbij te lopen



# Verkeerstekens - verbodstekens

- Verboden ligplaats te nemen
- Verboden ligplaats te nemen binnen de in meters aangegeven breedte (afstand), dus ook bij ankeren!
- Verboden te ankeren



# Verkeerstekens - verbodstekens

- Verboden voor motorschepen (elektrisch mag)
- Verboden voor kleine schepen
- Verboden hinderlijke waterbewegingen te maken



# Verkeerstekens - gebodstekens

- Vertellen wat je moet doen
- Vierkante of rechthoekige borden
- Wit met rode rand



# Verkeerstekens - gebodstekens

- B9: Verplichting het hoofdvaarwater niet op te varen of over te steken, indien daardoor schepen op het hoofdvaarwater zouden zijn genoodzaakt koers of vaart te wijzigen
- Verplicht gebruik te maken van de marifoon op het aangegeven (blok)kanaal



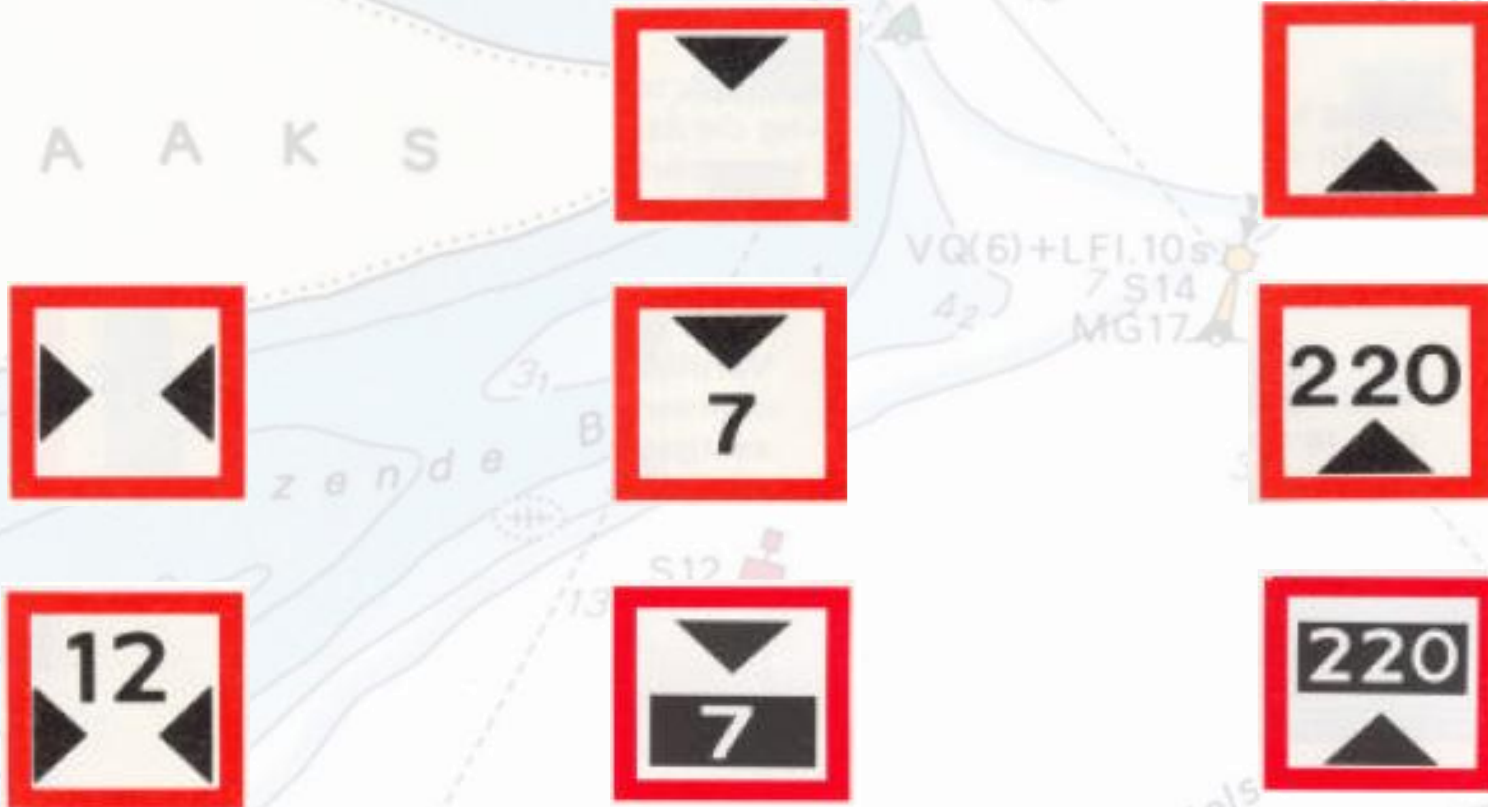
# Verkeerstekens - beperkingstekens

- Plaatselijk beperking in diepte, hoogte of breedte
- Vierkante of rechthoekige borden
- Wit met rode rand
- Waarde in meters, decimeters of centimeters



# Verkeerstekens - beperkingstekens

- Beperkte breedte vaarwater, doorvaarthoogte of waterdiepte



# Verkeerstekens - beperkingstekens

- Het vaarwater bevindt zich op enige afstand van de oever; het getal op het bord geeft de afstand in meters vanaf het bord aan dat je uit de kant moet blijven

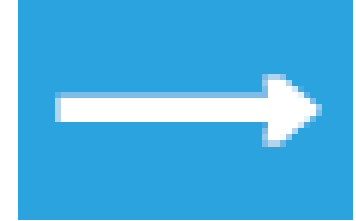


- Einde verbod of gebod voor één richting of einde beperking



# Verkeerstekens - aanbevelingstekens

- Minder dwingend dan gebod
- Geeft wel aan wat je moet doen
- Vaak langwerpig en blauw
- Ook gele ruiten of lichten mogelijk
- Doorvaart uit de tegengestelde richting toegestaan
- Doorvaart uit tegengestelde richting verboden



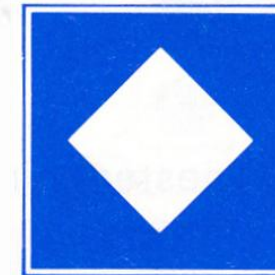
# Verkeerstekens - aanwijzingstekens

- Geeft toestemming of waarschuwing
- Informatie over vaarweg
- Meestal vierkant, blauw
- Bijkomend teken mogelijk: onderbord met info



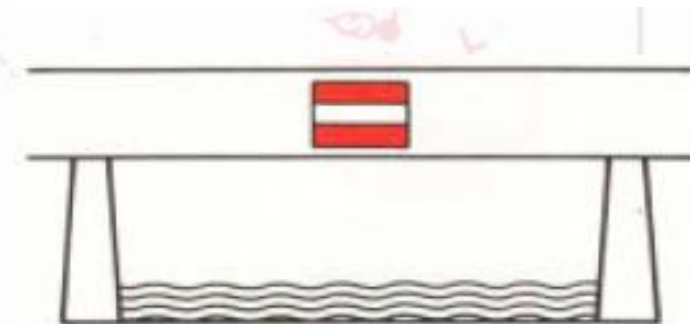
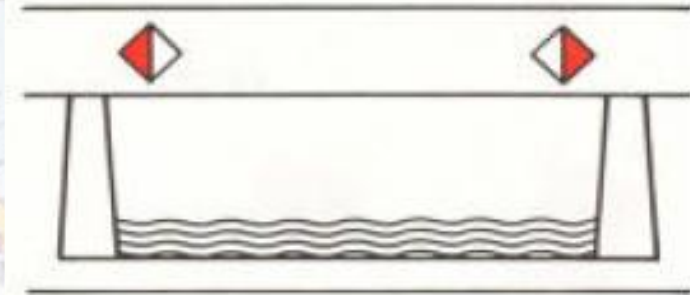
# Verkeerstekens - aanwijzingstekens

- Uitsluitend aanleggen duwvaart
- Uitsluitend aanleggen andere schepen
- Duwvaart en andere schepen



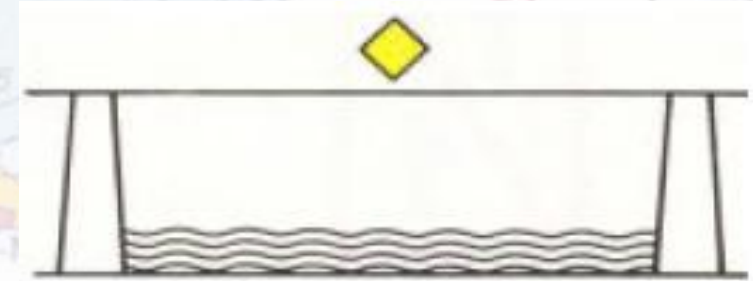
# Verkeerstekens – tekens aan vaste bruggen

- Verboden buiten de begrenzing te varen
- Aanbeveling binnen de begrenzing te varen
- Verboden doorvaart

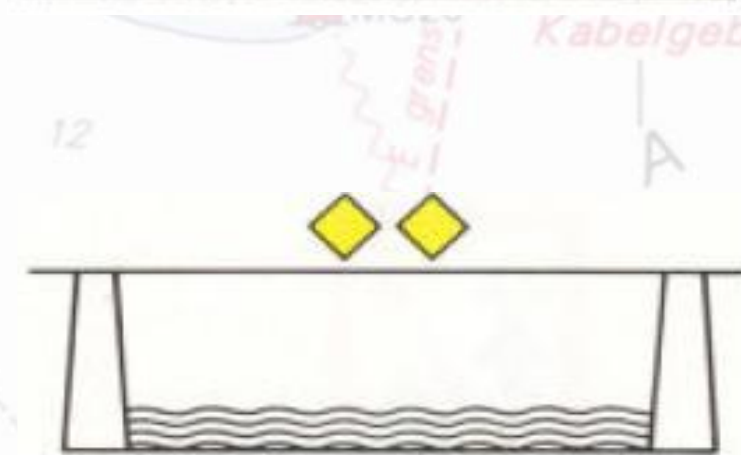


# Verkeerstekens – tekens aan vaste bruggen

- Aanbevolen doorvaart, tegenliggers mogelijk

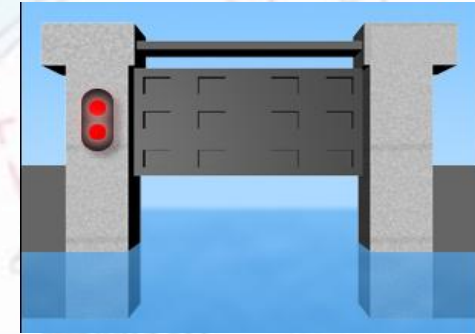


- Aanbevolen doorvaart, tegenliggers verboden



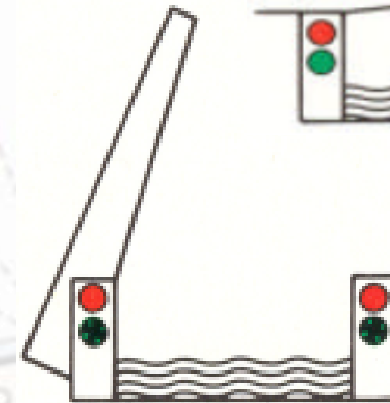
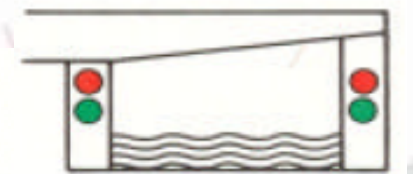
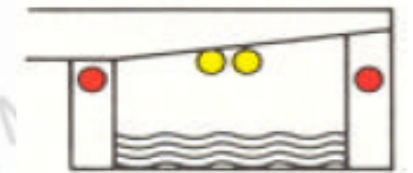
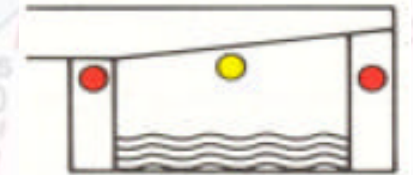
# Verkeerstekens – tekens aan beweegbare bruggen

- Brug/sluis wordt momenteel niet bediend



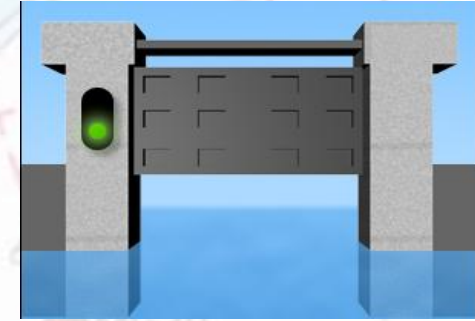
# Verkeerstekens – tekens aan beweegbare bruggen

- Doorvaart verboden
- Doorvaart gesloten brug toegestaan, tegenliggers mogelijk
- Doorvaart gesloten brug toegestaan, tegenliggers verboden
- Doorvaart verboden, aanstonds toegestaan
- Indien niet meer is af te remmen, doorvaart toegestaan



# Verkeerstekens – tekens aan beweegbare bruggen

- Brug/sluis is open en doorvaart toegestaan



# Geluidssignalen

- In situaties waarbij manoeuvre snel duidelijk moet worden
- In gevaarlijke situaties
- Alleen indien noodzakelijk
- Groot motorschip moet mechanische installatie gebruiken en daarnaast ook geel, rondom schijnend licht tonen (fluitlicht)



# Geluidssignalen

- Soorten geluidsignalen

- zeer korte stoot



¼ seconde

- korte stoot



1 seconde

- lange stoot



4 seconden

- Kleine schepen **moeten** de volgende seinen kunnen geven:

- attentiesein



- ik kan niet manoeuvreren



- noodsein



- Klein schip **mag** andere seinen geven, maar geen manoeuvreerseinen

# Geluidssignalen

- Manoeuvreersein:

- ik ga stuurboord uit
- ik ga bakboord uit
- ik sla achteruit

- Klein schip mag andere seinen geven:

- mistsein
- verzoek tot openen brug
- medische hulp gewenst
- blijf weg
- er dreigt gevaar voor aanvaring



# Geluidssignalen



# Oefenvragen

Wat is er blijven hangen?



# Oefenvragen

1. Een vierkant bord, wit met rode rand en onder een zwarte punt naar boven wijzend.  
Wat betekent dit bord?
  - a. beperkte doorvaarthoogte
  - b. beperkte waterdiepte
  - c. einde scheiding van twee vaarwateren

Antwoord: **b**



# Oefenvragen

2. Een vierkant bord, wit met rode rand en een rode schuine streep met het cijfer 20. Wat betekent dit bord?
- a. het vaarwater bevindt zich op 20 meter
  - b. verboden ligplaats te nemen binnen 20 meter vanaf het bord
  - c. de vaarsnelheid beperken tot 20 km/uur

Antwoord: **b**



# Oefenvragen

3. Een vierkant blauw bord met de aanduiding VHF 18. Wat betekent dit bord?
- a. nautische informatie op marifoonkanaal 18
  - b. stuurboord op stuurboord passeren en uitluisteren op kanaal 18
  - c. let op voor hoge radiogolven over 18 meter

Antwoord: a



# Oefenvragen

4. Een vierkant bord, wit met rode rand en een rode diagonale balk met de tekst SPORT. Wat betekent dit bord?
- a. verboden te sporten
  - b. verboden voor speedboten
  - c. verboden voor kleine schepen

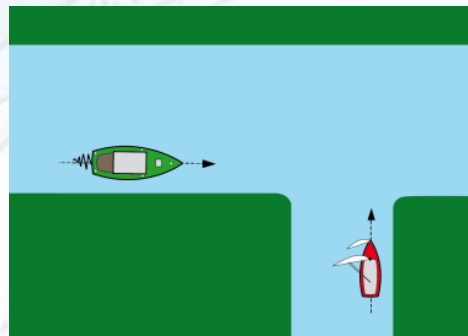
Antwoord: c



# Oefenvragen

5. Klein schip X vaart op een hoofdvaarwater en klein schip Y komt uit een nevenvaarwater. Wat moet hier gebeuren (en waarom)?
- a. schip X moet wijken omdat het van stuurboord komt
  - b. beide schepen moeten wijken omdat ze beide stuurboordswal houden
  - c. schip Y mag medewerking verlangen van schip X
  - d. schip Y moet voorrang verlenen omdat het van een nevenvaarwater een hoofdvaarwater opvaart

Antwoord: c

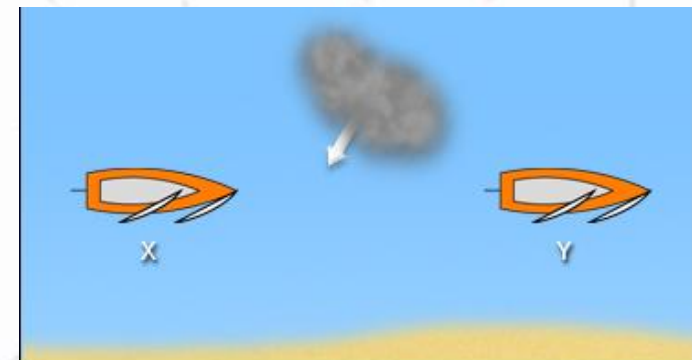


# Oefenvragen

6. In een smal vaarwater wordt het zeilend klein zeilschip Y opgelopen door een klein zeilschip X. Voorbijlopen door schip X kan alleen gebeuren met medewerking van schip Y. De wind komt van bakboord in. Wat moet er gebeuren (en waarom)?
- a. schip Y wijkt uit naar bakboord en schip X passeert aan de lijzijde van schip Y
  - b. schip Y wijkt uit naar stuurboord en schip X passeert aan de loefzijde van schip Y
  - c. schip X mag niet voorbijlopen en moet wachten op ruimer water

Antwoord: **b**

X moet aan loef oplopen, zodat het voorbijlopen zo snel mogelijk gebeurt.



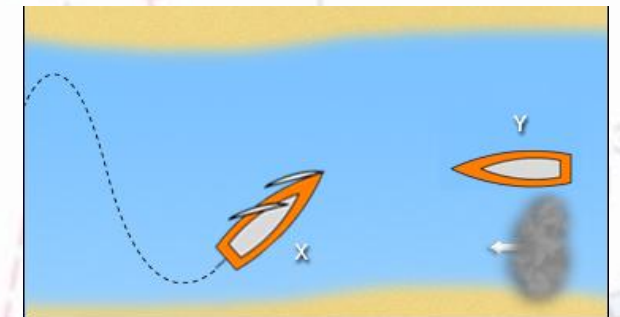
# Oefenvragen

7. In een smal vaarwater kruist een klein zeilschip X. Het tegemoet komende kleine motorschip Y vaart in het midden. Wie moet er voorrang verlenen (en waarom)?

- a. beide schepen naar stuurboord
- b. schip Y
- c. schip X

Antwoord: **b**

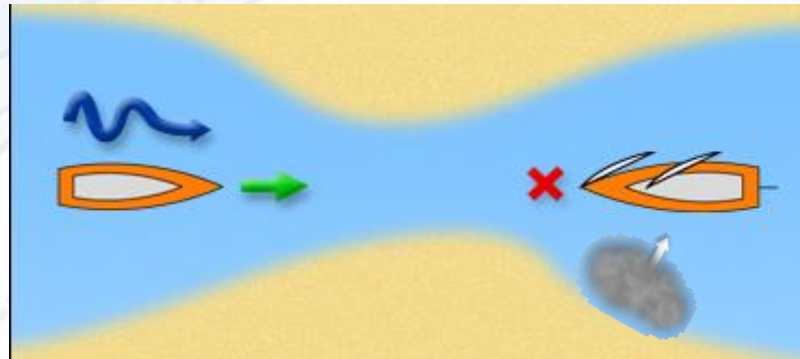
Omdat het kleine motorschip geen stuurboordswal houdt, geldt hier motor wijkt voor zeil.



# Oefenvragen

8. In een vaarwater waar stroom loopt naderen twee schepen elkaar bij een engte met tegengestelde koersen. Er is gevaar voor aanvaring. Wie moet er voorrang verlenen (en waarom)?
- a. het voor de stroom varende schip moet voorrang verlenen
  - b. het tegen de stroom varende schip moet voorrang verlenen
  - c. het schip dat de engte aan stuurboord heeft moet voorrang verlenen

Antwoord: **b**



# Oefenvragen

9. Een snel motorschip en een klein motorschip naderen elkaar met kruisende koersen en er dreigt gevaar voor aanvaring. Wat is juist (en waarom)?
- a. het kleine motorschip verleent voorrang aan een snel motorschip
  - b. de schepen moeten elkaar bakboord op bakboord passeren
  - c. het snelle motorschip moet voorrang verlenen aan het kleine motorschip

Antwoord: **c**

En hoe is dat in het RPR?

# Oefenvragen

10. Een opvarend groot schip op de Maas dat aan stuurboord de weg vrijlaat voor een afvarend groot schip, toont:

- a. een lichtblauw bord met witte rand en een rondomschijnend wit flikkerlicht
- b. geen teken
- c. een blauwe vlag op het voorschip en een geluidssignaal van twee korte stoten

Antwoord: a



# Oefenvragen

11. Een lange stoot betekent attentie en duurt ongeveer:

- a. zes seconden
- b. vier seconden
- c. twee seconden
- d. één seconde

Antwoord: **b**



# Oefenvragen

12. Drie korte stoten betekent:

- a. ik kan niet manoeuvreren
- b. ik sla achteruit
- c. verzoek om bediening brug of sluis

Antwoord: **b**



# Oefenvragen

13. Een klein schip mag zo nodig de algemene geluidsseinen geven (afdeling A van bijlage 6 BPR). Het is echter verplicht zo nodig te geven:

- a. het attentiesein, het sein 'ik kan niet manoeuvreren' en het noodsein
- b. het attentiesein 'ik kan niet manoeuvreren', de manoeuvreerseinen en het noodsein
- c. het attentiesein, het sein 'er dreigt gevaar voor aanvaring', het sein 'ik kan niet manoeuvreren', de manoeuvreerseinen en het noodsein

Antwoord: a

# Oefenvragen

14. 4 korte en 1 lange stoot betekent:

- a. ik kan niet manoeuvreren
- b. blijf weg
- c. ik heb een arts nodig

Antwoord: c



Pffffff.....

# Volgende keer

- Les 5: Veiligheid en beknopte meteo
- Huiswerk: doorlezen hfdstk 5, 6 & 9, pag. 123-158 & 199-209

## Succes & tot volgende keer!

